

УДК 352.9

DOI: 10.35340/2308-104X.2019.84-3-03

**ПАСПОРТИ / ПРОФІЛІ
ГРОМАД ЯК ІНСТРУМЕНТ
РОЗВИТКУ ОТГ В КОНТЕКСТІ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ**

**PASSPORTS / COMMUNITY
PROFILES AS A TOOL OF UTC
DEVELOPMENT IN THE
CONTEXT OF
DECENTRALIZATION**

НИКИФОРЕНКО Н. О.,
кандидат історичних наук,
доцент, завідувач кафедри
соціології управління,
Донецький державний
університет управління
ОВЧАРЕНКО Р. В.,
доктор наук з державного
управління, доцент, доцент
кафедри соціології управління

NYKYFORENKO N.,
Candidate of Historical Sciences,
Associate Professor, Head of the
Department of Sociology of
Management, Donetsk State
University of Management
OVCHARENKO R.,
Doctor of Science in Public
Administration, Associate
Professor, Department of Sociology
of Management

В статті розглядається роль таких інформаційно-аналітичних документів як паспорти та профілі громад при створенні об'єднаних територіальних громад та плануванні їх розвитку в ході реформи децентралізації в Україні. Аналізуються підходи, нормативні вимоги, методичні рекомендації щодо розробки паспортів / профілів громад, окреслюються можливості та практичні аспекти їх застосування. Наводяться результати проведеного авторами моніторингу офіційних веб-сайтів ОТГ Донецької області щодо доступності паспортів / профілів громад, повноти та актуальності наведених в них даних.

Ключові слова: децентралізація, об'єднана територіальна-громада (ОТГ), паспорт громади, профіль громади, стратегія розвитку.

В статье рассматривается роль таких информационно-аналитических документов как паспорта и профили громад при создании объединенных территориальных громад и планировании их развития в ходе реформы децентрализации в Украине. Анализируются подходы, нормативные требования, методические рекомендации по разработке паспортов / профилей громад, определяются возможности и практические аспекты их применения. Приводятся результаты осуществленного авторами мониторинга официальных сайтов ОТГ Донецкой области относительно доступности паспортов / профилей громад, полноты и актуальности представленных в них данных.

Ключевые слова: децентрализация, объединенная территориальная громада (ОТГ), паспорт громады, профиль громады, стратегия развития.

The article examines the role of information and analytical documents such as passports and community profiles in creating integrated territorial communities and planning their development during the decentralization reform in Ukraine. Approaches, regulations, methodological recommendations for the

passports / community profiles development have been analysed; opportunities and practical aspects of their application have been outlined. The monitoring results of the official websites of the UTC in Donetsk Oblast on the availability of passports / community profiles, completeness and relevance of the provided data carried out by the authors have been summarized.

Keywords: decentralization, united territorial-community (UTC), community passport, community profile, development strategy.

Постановка проблеми. Протягом 2014-2019 рр. в Україні було успішно реалізовано I етап реформи децентралізації: сформовано 876 ОТГ, до майже 234 млрд грн зросли місцеві бюджети, у власність громад перейшло 1,5 млн га земель сільськогосподарського призначення [1].

З 23.01.2019 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України № 77-р «Про затвердження плану заходів з реалізації нового етапу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на 2019-2021 рр.», започатковано II етап реформи децентралізації, який передбачає формування 100 спроможних районів та 1600-1800 спроможних громад, зміну територіального устрою, розмежування повноважень та функцій контролю різних рівнів управління, закріплення фінансової самодостатності місцевого самоврядування, розвиток форм місцевої демократії [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням теоретичних і практичних аспектів реформи децентралізації в Україні займаються І. Абрам'юк, Я. Арабчук, О. Бабінова, О. Берданова, О. Бориславська, Г. Васильченко, Г. Возняк, Ю. Ганущак, Г. Гладій, Н. Гончарук, Р. Гришко, М. Деркач, Д. Заяц, С. Єгоричева, М. Коніна, М. Лахижа, І. Луніна, С. Романюк, С. Серьогін, Д. Скупченко, Н. Слободянюк, Л. Сухарська, А. Ткачук та ін. Дослідники акцентують увагу на значущості (особливо для невеликих громад, де відчувається нестача управлінських кадрів), інформаційно-методичної підтримки процесу створення ОТГ. Вони, в цілому, позитивно оцінюють якість методичних вказівок, практичних посібників, інформаційно-аналітичних записок, виданих за останні 5 років, як за сприяння з боку державних інституцій, так і неурядових організацій. Наприклад, «Децентралізація: як об'єднатися територіальним громадам», 2015 р.; «Практичний посібник з питань формування спроможних територіальних громад» Асоціації міст України, 2015 р., «Усе для об'єднаних територіальних громад. Найбільш часто вживані запитання і відповіді» DESPRO, 2016 р.; «Об'єднання громад: від ініціативи до ефективної діяльності», 2017 р. [3], «Transition book з децентралізації», 2019 р., «Як залучити гранти для розвитку громад: поради старостам», 2019 р. [4] тощо). Особливу увагу науковці та практики в сфері регіонального управління приділяють методикам збору, систематизації та аналізу інформації щодо стану розвитку територій як підґрунтя планування розвитку спроможних ОТГ. Результати такої роботи мають оформлюватися у вигляді інформаційно-аналітичних документів, які називають паспортами / профілями громад (рідше, в традиції західних дослідників – рапортами громад) [5]. Питання щодо структури таких документів, уніфікації їх оформлення, переліку індикаторів та показників оцінки, наразі викликають багато дискусій.

Метою даної статті є розгляд методичних аспектів розробки паспортів / профілів громад та можливостей їх практичного використання як інструменту розвитку ОТГ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування спроможних територіальних громад в Україні відбувається згідно з механізмом і умовами, визначеними в «Методиці формування спроможних територіальних громад», затвердженій Постановою Кабінету Міністрів України № 214 від 8 квітня 2015 року, а саме – шляхом розроблення облдержадміністрацією проекту перспективного плану; схвалення проекту перспективного плану обласною радою; затвердження перспективного плану Кабінетом Міністрів України; добровільного об'єднання територіальних громад; формування органів місцевого самоврядування спроможних територіальних громад [6]. Дана методика також визначає певні критерії для прийняття рішення про об'єднання громади й передбачає, перед ініціюванням об'єднання, проведення обов'язкової інвентаризації ресурсів та оцінки потенціалу розвитку громади через заповнення паспорта.

До базових показників паспорта громади включені:

1. чисельність населення станом на 1 січня поточного року (у тому числі дітей: дошкільного віку, шкільного віку);
2. кількість населених пунктів, що входять до складу спроможної територіальної громади (адміністративний статус, чисельність населення станом на 1 січня поточного року);
3. обсяг доходів (розрахунковий) спроможної територіальної громади, у тому числі сформованих відповідно до бюджету розвитку, базової дотації, реверсної дотації;
4. площа спроможної територіальної громади;
5. кількість закладів, що утримуються за рахунок бюджету органів місцевого самоврядування, у тому числі: загальноосвітніх навчальних закладів, дошкільних навчальних закладів, закладів позашкільної освіти, закладів культури, закладів фізичної культури, фельдшерсько-акушерських пунктів, амбулаторій, поліклінік, лікарень, станцій швидкої допомоги;
6. наявність приміщень для розміщення державних органів, установ, які здійснюють повноваження щодо: правоохоронної діяльності, реєстрації актів цивільного стану та майнових прав, пенсійного забезпечення, соціального захисту, пожежної безпеки, казначейського обслуговування;
7. наявність приміщень для розміщення органів місцевого самоврядування [6].

Ст. 10 Закону України «Про доступ до публічної інформації» зобов'язує місцеві ради розміщувати інформацію у формі відкритих даних і регулярно її оновлювати на своїх офіційних веб-сайтах. Оприлюднення інформації регулюється ст. 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації», Положенням про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 835 від 21.10.2015 р. та ст. 13 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». В переліку інформації / документів рекомендованих для оприлюднення на веб-сайтах паспортів громади немає. Отже, на місцевому рівні доступність цього документу для членів громади і будь-яких

зацікавлених сторін (ЗМІ, НУО, потенційних інвесторів тощо), повнота та оперативність оновлення в ньому даних, презентаційність, залежать від підходу керівництва громади до розуміння призначення даного документу – вузько-функціонального / формально-технічного (суто для проходження процедури створення ОТГ) чи широкого / іміджево-комунікаційного (як інструменту розвитку громади).

Значуща роль процесам оцінки та аналізу фактичного стану території відводиться в стратегіях розвитку громад, які мають розроблятися відповідно до «Методичних рекомендацій щодо формування регіональних стратегій розвитку», затверджених наказом № 224 Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 29.07.2002 р. й в обов'язковому порядку оприлюднюватись на сайтах громад.

Описово-аналітична частина стратегій передбачає наступне змістовне наповнення:

1. історія території;
2. географічне положення, природні умови та ресурси території;
3. демографічна ситуація;
4. рівень життя населення та його ділова активність, ринок праці;
5. соціальна інфраструктура;
6. особливості господарського комплексу, ринок землі та земельні відносини;
7. фінансово-бюджетна ситуація та інвестиційний клімат;
8. екологічна ситуація та охорона навколишнього середовища;
9. місцева політична ситуація, система управління місцевим розвитком;
10. розвиненість мережі та дієвість органів самоорганізації населення [7].

На сьогодні цю частину стратегії позначають заголовком «коротка характеристика громади», а в неформальному дискурсі іменують «профілем громади». В якості ілюстративного матеріалу до профілів включають карти, таблиці зі статистикою, графіки тощо. Змістовно профілі є набагато повнішими за паспорти громад і більш візуально привабливими в плані оформлення, у зв'язку з чим керівництво багатьох ОТГ додатково включає до нормативних паспортів громад інформацію з профілю громади й оприлюднює розширені паспорти громад. У разі розміщення на сайті громади і паспорту, і стратегії з профілем громади, можна спостерігати певну логіку – наприклад, паспорт подається у формалізованому вигляді з 7 пунктів, а профіль в стратегії є більш повним та інформативним. Але частіше зустрічається дублювання інформації, або ж паспорт і профіль презентують дані різного часу. З точки зору доступності, користувачам сайтів паспорт громади відшукати набагато легше, завдяки спеціальним опціям. Профілі ж в навігації сайтів як правило не позначені, отож знайти їх як розділ в стратегії можуть лише посвячені. Отже, з практичного погляду, розміщення на сайтах ОТГ розширених паспортів громад є вельми доречним.

Проведений нами аналіз інформації щодо паспортів / профілів 17 ОТГ Донецькій області, з яких 11 ОТГ вже повноцінно функціонують, а 6 ОТГ, створених у 2017-2018 рр., чекають на проведення виборів, показав наступне:

в 2-х громадах (Новодонецька селищна об'єднана територіальна громада Олександрівського району; Хлібодарівська сільська об'єднана територіальна

грумада Волноваського району) не працюють офіційні веб-сайти (або такі сайти не були знайдені нами за допомогою основних пошукових систем);

на сайтах 4-х громад (Андріївська сільська об'єднана територіальна громада Слов'янського району, Білозерська міська об'єднана територіальна громада Добропільського району; Волноваська міська об'єднана територіальна громада Волноваського району; Лиманська міська об'єднана територіальна громада Лиманського району) паспортів громад немає;

на сайті 1-ї ОТГ (Званівська сільська об'єднана територіальна громада Бахмутського району) розміщено паспорт з даними станом на 01.01.2019 року, за формуляром з 7 пунктів Методики Кабміну України;

на сайті 1-ї ОТГ (Черкаська селищна об'єднана територіальна громада Слов'янського району) розміщено паспорт з даними станом на 01.01.2016 року суто за пунктами Методики Кабміну, але є також проєкт Стратегії розвитку громади, яка містить розділ «Коротка характеристика громади» (тобто профіль громади), з даними, актуальними на 2017 р.;

3 ОТГ (Іллінівська сільська об'єднана територіальна громада Костянтинівського району; Соледарська міська об'єднана територіальна громада Бахмутського району; Миколаївська міська об'єднана територіальна громада Слов'янського району) не оприлюднили на своїх сайтах паспорти громад, але оприлюднили Стратегії розвитку з розділами «Коротка характеристика громади», з даними, актуальними на момент розробки Стратегії (2017 чи 2018 рр.).

на сайті 1-ї ОТГ (Сіверська міська об'єднана територіальна громада Бахмутського району) розміщено паспорт з даними станом на 01.01.2019 року, згідно з 7 пунктами і формуляром Методики Кабміну України, але також є вільний доступ до паспортів попередніх років 2016 та 2017, які є розширеними;

на сайті 1-ї ОТГ (Добропільська міська об'єднана територіальна громада Добропільського району) опція «паспорт громади» недоступна, але розміщено проєкт профілю громади станом на 2019 рік;

мають розширені паспорти 4 ОТГ (Бахмутська міська об'єднана територіальна громада Бахмутського району, оновлено 01.01.2019 р.; Олександрівська селищна об'єднана територіальна громада Олександрівського району, дата оновлення не вказана; Ольгинська селищна об'єднана територіальна громада Волноваського району, оновлення станом на 2019 рік; Шахівська сільська об'єднана територіальна громада Слов'янського району, оновлено на 01.01.2018 р.).

Для заохочення ресурсів і підсилення фінансової спроможності ОТГ, Кабінетом Міністрів України рекомендовано також розробляти й оприлюднювати інвестиційні паспорти. Структурно такі паспорти мають містити наступну інформацію:

1. офіційний розділ;
2. характеристика території (географія та природний потенціал, промисловість, агропромисловий комплекс, мале підприємництво, зовнішньоекономічна діяльність, туризм, регіональна інвестиційна та промислова політика);
3. інфраструктура (ринок землі та нерухомості, транспортні комунікації, телекомунікаційні системи, фінансово-кредитна система, культура та дозвілля);

4. основні показники економічного та соціального розвитку (кількість зайнятих за галузями економіки, консолідований бюджет області, середньомісячна заробітна плата);

5. довідкові дані для розрахунків та обґрунтувань (земельний фонд (greenfield та brownfield), ставка земельного податку, ціни на електроенергію, водопостачання та каналізація, газифікація, ціни на газ);

6. соціальні питання (ринок житла, середня освіта, дитячі садки, професійна освіта, медичні установи, фізична культура і спорт);

7. найбільші підприємства;

8. інша корисна для інвесторів інформація (йдеться про співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями, інвестиційні проекти, що вже реалізуються, стратегічні проекти, бізнес-пропозиції, об'єкти інвестицій).

При цьому велике значення надається визначенню сильних і слабких сторін діяльності кожної галузі економіки, представленої на території громади, аналізу показників розвитку в динаміці, наочності представленої інформації, її конкретності та лаконічності. На відміну від паспортів громад, розрахованих на широку аудиторію, інвестиційні паспорти в першу чергу зорієнтовані на інформаційні потреби інвесторів [8].

На практиці, лише поодинокі громади розробляють інвестиційні паспорти, більшість ОТГ, які створили розширені паспорти, або мають профілі, намагаються в них розставити акценти інвестиційної привабливості, що засвідчує тенденцію не на специфікацію, а на універсалізацію паспорту громади як інформаційно-аналітичного документу.

Поняття «соціальний паспорт громади» ОТГ часто використовується як синонім розширеного паспорту громади, в якому, зокрема, вміщено інформацію стосовно соціально вразливих груп населення, та є характеристика соціальної інфраструктури, що призводить до певної термінологічної плутанини. Експерти, представники міжнародних організацій, розробку соціальних паспортів ОТГ в першу чергу пов'язують з оцінкою потреб громад в соціальних послугах. Питання щодо методології оцінки таких потреб на сьогодні лишається відкритим. Діюча методика визначення потреб населення в соціальних послугах, затверджена наказом № 648 Міністерства соціальної політики України від 15.10.2012 р. [9] піддається критиці за формалізм і практичну непридатність показників. В рамках грантових проектів апробуються альтернативні підходи та механізми оцінки, що враховують принципи системності, інтегративності, клієнтоорієнтованості, адресності та інші, покладені в основу реформування системи надання соціальних послуг в Україні, з використанням соціологічних опитувань, картувань.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Щодо методичних аспектів розробки паспортів / профілів громад та можливостей їх практичного використання як інструменту розвитку ОТГ, то як в офіційному, так і в неофіційному дискурсах, досі бракує термінологічної визначеності стосовно вжитку понять «паспорт громади», «профіль громади», «розширений паспорт громади», «соціальний паспорт громади», «інвестиційний паспорт громади». Методики складання паспортів та профілей громад розроблені в різний час, різними профільними міністерствами і на сьогодні потребують взаємоузгодження. Принциповим є вирішення на методологічному та організаційному рівні питання щодо універсалізації та уніфікації змісту й

оформлення паспорту громади, або навпаки – його специфікації чи деформалізації. Міра публічності, доступності паспортів ОТГ на сьогодні є недостатньою. Однак, попри окреслені проблеми, паспорт громади, як інформаційно-аналітичний документ, вже сьогодні доводить свою ефективність в плані визначення конкурентних позицій громади, перспектив та пріоритетів її розвитку, візуалізації ризиків поширення негативних тенденцій, і виступає важливим підґрунтям для прийняття управлінських рішень на локальному рівні. В операційному плані, паспорт значно полегшує процеси інвентаризації наявних ресурсів, звітування та інформаційного обміну по управлінській вертикалі, сприяє впорядкуванню системи збору, обліку, групування, відстеження динаміки статистичних даних. Крім того, паспорт громади виступає важливим комунікаційним інструментом ОТГ з інвесторами, представниками НУО, ЗМІ, відіграє вагомую роль у формуванні позитивного іміджу громади, популяризації її успіхів.

Література:

1. Гройсман В. Уряд оновлює план дій по реформі децентралізації та ініціює новий етап змін. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryad-onovlyuye-plan-dij-po-reformi-decentralizaciyi-ta-iniciyuje-novij-etap-zmin-volodimir-grojsman>.
2. Національний інститут стратегічних досліджень презентував аналітичну доповідь «Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу». URL: <https://niss.gov.ua/news/novini-nisd/nacionalniy-institut-strategichnikh-doslidzhen-prezentuvav-analitichnu-dopovid>.
3. Заяц Д. Питання статутів територіальних громад в інформаційно-методичній літературі в умовах реформи децентралізації URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/edu_50/fail/19.pdf.
4. Децентралізація: добірка корисних знань та кейсів URL: <https://www.prostir.ua/?news=detsentralizatsiya-dobirka-korysnyh-posibnykiv>.
5. Васильченко Г. Паспорт громади як аналітична інформація для управління розвитком територій. URL: https://econa.at.ua/Vypusk_6/vasylchenko.pdf.
6. Про затвердження Методики формування спроможних територіальних громад: постанова Кабінету Міністрів України від 8 квітня 2015 р. №214. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-%D0%BF>.
7. Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку: наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 29.07.2002р. № 224. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0224569-02>.
8. Розробка інвестиційного паспорта ОТГ. URL: http://lgdc.org.ua/sites/default/files/library/invest_pasport_otg_prezentaciya_sichen.pdf.
9. Методичні рекомендації визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці у соціальних послугах: наказ Міністерства соціальної політики від 15.10.2012 № 648. URL: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article;jsessionid=0B58233339B1C46631181FA0CBC27540.app1?art_id=161210&cat_id=161045.

References:

1. Hroisman V. Uriad onovliuie plan dii po reformi detsentralizatsii ta initsiiuie novyi etap zmin. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryad-onovlyuye-plan-dij-po-reformi-decentralizaciyi-ta-iniciyuye-novij-etap-zmin-volodimir-grojsman>.
2. Natsionalnyi instytut stratehichnykh doslidzhen prezentuvav analitychnu dopovid «Detsentralizatsiia vlady: poriadok dennyi na serednostrokovu perspektyvu». URL: <https://niss.gov.ua/news/novini-nisd/nacionalniy-institut-strategichnykh-doslidzhen-prezentuvav-analitichnu-dopovid>.
3. Zaiats D. Pytannia statutiv terytorialnykh hromad v informatsiino-metodychnii literaturi v umovakh reformy detsentralizatsii URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnistvo_1/edu_50/fail/19.pdf.
4. Detsentralizatsiia: dobirka korysnykh znan ta keisiv URL: <https://www.prostir.ua/?news=detsentralizatsiya-dobirka-korysnyh-posibnykiv>.
5. Vasylchenko H. Pasport hromady yak analitychna informatsiia dlia upravlinnia rozvytkom terytorii. URL: https://econa.at.ua/Vypusk_6/vasylchenko.pdf.
6. Pro zatverdzhennia Metodyky formuvannia spromozhnykh terytorialnykh hromad: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 8 kvitnia 2015 r. #214. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/214-2015-%D0%BF>.
7. Metodychni rekomendatsii shchodo formuvannia rehionalnykh stratehii rozvytku: nakaz Ministerstva ekonomiky ta z pytan yevropeiskoi intehtatsii Ukrainy vid 29.07.2002r. # 224. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0224569-02>.
8. Rozrobka investytsiinoho pasportu OTH. URL: http://lgdc.org.ua/sites/default/files/library/invest_pasport_otg_prezentaciya_sichen.pdf.
9. Metodychni rekomendatsii vyznachennia potreb naselennia administratyvno-terytorialnoi odynitsi u sotsialnykh posluhakh: nakaz Ministerstva sotsialnoi polityky vid 15.10.2012 # 648. URL: http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article;jsessionid=0B58233339B1C46631181FA0CBC27540.app1?art_id=161210&cat_id=161045.

During 2014-2019, the first stage of decentralization reform was successfully implemented in Ukraine: 876 UTCs were formed. In January 2019, the second stage of the reform was initiated, which envisages the formation of 100 affluent areas and 1600-1800 affluent communities.

Establishment of an UTC in Ukraine is carried out in accordance with the mechanism defined in the relevant methodology of the Cabinet of Ministers of Ukraine. This methodology involves, prior to the initiation of the association, compulsory inventory of resources and assessment of the community potential development through the completion of a community passport. The basic indicators of the passport include: 1) population (including children: preschool age, school age); 2) the number of settlements that are part of a prosperous territorial community (administrative status, population size by state); 3) the amount of income (estimated) of a capable territorial community, including those generated in accordance with the development budget, the base grant, the reverse grant; 4) the area of a prosperous territorial community; 5) the number of institutions maintained at the expense of the budget of local self-government bodies, including: general education, pre-school educational establishments, out-of-school educational establishments, cultural establishments, physical education

establishments, paramedics, ambulances, clinics, hospitals, ambulance stations; 6) availability of premises for the state bodies placement, institutions that exercise powers in relation to: law enforcement activities, registration of civil and property rights, pensions, social protection, fire safety, treasury services; 7) availability of premises for local self-government bodies accommodation.

A significant role in the assessment processes and the actual territory state analysis is also played in community development strategies, which have to be developed in accordance with ministerial methodological guidelines for the formulation of regional development strategies and made public on community sites. The descriptive and analytical part of the strategies provides the following meaningful content: 1) territory history; 2) geographical location, territory natural conditions and resources; 3) demographic situation; 4) the standard of living of the population and its business activity, labor market; 5) social infrastructure; 6) features of the economic complex, the land market and land relations; 7) financial and budgetary situation and investment climate; 8) ecological situation and environmental protection; 9) local political situation, local development management system; 10) the development of the network and the effectiveness of population self-organization bodies. Currently, this part of the strategy is referred to in the informal discourse as "community profile".

Regarding the methodological aspects of the passports / community profiles development and the possibilities of their practical use as a tool for the UTC development, there is still a lack of terminological definitions regarding the use of the "community passport", "community profile", "extended community passport", "community social passport", "investment" community passport terms. Methods for passports and community profiles formation have to be mutually consistent. At the methodological and organizational level, it is crucial to address the issue of universalization and unification of the content and registration of a community passport, or vice versa – its specification or deformation. The degree of publicity and accessibility of UTC passports is insufficient at present. However, despite the outlined difficulties, the community passport, as an information and analytical document, has already been ensuring its effectiveness in identifying the community competitive position, the prospects and priorities of its development, visualizing the risks of spreading negative trends, and serves as an important basis for local management decisions. In the operational plan, the passport greatly facilitates the processes of inventorying available resources, reporting and information sharing along the management vertical, and envisages the ordering of the system of collecting, accounting, grouping, tracking the dynamics of statistics. In addition, the community passport serves as an important communication tool of UTC with investors, representatives of NGOs, the media, and plays a significant role in shaping the community positive image and promoting its success.